

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aan Deelnemers aan het DO NOVEX overleg

nota

Aanvulling provinciaal startpakket fysieke leefomgeving

In het provinciaal startpakket fysieke leefomgeving van 12 december 2022 zijn alle op dat moment beschikbare ruimtelijke consequenties vanuit alle nationale programma's aan de provincies verstuurd. Tevens is aangegeven dat er nog een aantal producten met ruimtelijke consequenties in de maak zijn, die relevant zijn om tot een goed ruimtelijk voorstel te komen. Vanuit de provincies is aangegeven dat zij het op prijs stellen dat aanvullende informatie aangeleverd wordt op één moment vroeg in het proces.

Daarom is met de provincies afgesproken dat bij het eerste NOVEX-ijkmoment (week van 6 maart) aanvullende informatie vanuit de nationale programma's die relevant zijn voor het ruimtelijke voorstel aangeleverd wordt.

Met deze notitie presenteren we deze aanvullende informatie. Het betreft ruimtelijke elementen uit de Kamerbrief over voortgang integrale aanpak landelijk gebied, waaronder het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) die op 20 februari aan de Tweede Kamer is verzonden en bestuurlijke afspraken over GRIP die op 8 maart tussen de ministers van EZK en IenW, minister voor VRO en de provincies gemaakt worden.

Naast deze aanvullende informatie zal op een viertal onderwerpen kort na het eerste NOVEX-ijkmoment nadere uitwerking volgen. Het gaat om ruimtelijke consequenties uit het Landbouwakkoord (LNV, gepland in het voorjaar 2023); de uitwerking van het Programma Energiehoofdstructuur (EZK, gepland in mei); de landelijke Maatlat voor een groene klimaat adaptieve gebouwde omgeving en het Richtinggevend kader voor woningbouwlocaties vanuit water en bodem sturend. Deze onderwerpen komen reeds aan de orde in het startpakket, bouwen voort op lopende beleidstrajecten en provincies zijn daar deels ook nauw bij betrokken. De provincies worden gevraagd deze informatie ook mee te nemen in hun ruimtelijk voorstel.

Naast bovenstaande stukken als aanvulling op het provinciaal startpakket staan de (denk)ontwikkelingen van de provincies en het Rijk natuurlijk nooit stil. Vanuit de vele contacten tussen de provincies en de departementen op de verschillende sectorale thema's zal altijd informatie blijven komen welke relevant kan zijn om mee te nemen in het ruimtelijke voorstel.

Ministerie van BZK
Turfmarkt 147

www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk
[www.linkedin.com/company/
ministerie-van-bzk](https://www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk)

Kenmerk

Uw kenmerk

Opgeleverde aanvullende elementen t.o.v. het Provinciaal startpakket

Nationaal Programma Landelijk Gebied

Vanuit het ministerie van LNV is op 10 februari een [voortgangsbrief](#) aan de Tweede Kamer gestuurd over de integrale aanpak landelijk gebied, waaronder het NPLG. In die brief wordt onder andere ingegaan op de indicatieve provinciale verdeling van de natuur- en klimaatdoelen binnen het NPLG.

Bestuurlijke afspraken GRIP

- Eind december 2022 is er een Kamerbrief gestuurd over de voortgang landelijke beleidslijn Grip op grootschalige bedrijfsvestigingen ([overheid.nl](#)). In deze brief is aangekondigd om samen met provincies in het eerste kwartaal van 2023 met een landelijke beleidslijn voor grootschalige bedrijfsvestigingen en daaruit afgeleid een formulering voor een afwegingskader.
- De beleidslijn beoogt voldoende geschikte ruimte met kwaliteit te reserveren voor nieuwe terreinen voor grootschalige bedrijfsvestigingen en tegelijk zorgvuldig om te gaan met bestaande ruimte. In de kern draagt deze beleidslijn bij aan:
  - Een duurzaam en economisch verantwoord vestigingsbeleid voor grote bedrijfsvestigingen dat bijdraagt aan een krachtige economie.
  - Zorgvuldig ruimtegebruik, in balans met andere ruimtelijke opgaven zoals wonen, mobiliteit, energietransitie, water en bodem, en zorgvuldige landschappelijke inpassing gericht op behoud en versterking van landschappelijke identiteit en erfgoedwaarde.
- Op 8 maart a.s. vindt het bestuurlijk overleg GRIP met Rijk en provincies plaats. Inzet van het bestuurlijk overleg:
  - 1) vaststellen van doel en uitgangspunten van een gezamenlijke landelijke beleidslijn voor grootschalige bedrijfsvestigingen, inclusief afwegingskader (zie bijlage voor concept)
  - 2) het in proces zetten van de samenwerking tussen provincies en Rijk en (juridische) borging van de samenwerking in het decentrale en Rijksinstrumentarium.
- Belangrijke bouwstenen voor de gezamenlijke landelijke beleidslijn zijn de producten van de actielijnen GRIP (o.a. handreiking regionale meerwaarde en handreiking en toolkit hergebruik grootschalige bedrijfsvestigingen) en het aanvullende provinciaal aanbod.
- Onderdeel van de landelijke beleidslijn en het bijbehorende afwegingskader is de afspraak dat provincies 'ruimte voor grootschalige bedrijfsvestigingen' een plek bieden in het provinciale puzzelproces. In dat provinciale puzzelproces volgen zoekgebieden voor eventuele nieuwe uitbreidingen. Op basis van de voorstellen van de provincies kunnen dan als onderdeel van de provinciale arrangementen afspraken gemaakt worden over nieuwe zoekgebieden voor grootschalige bedrijfsvestigingen, die we periodiek herijken (4 jaar).

Gewijzigde veldcode

Nog later op te leveren elementen t.o.v. het Provinciaal startpakket

Programma Energiehoofdstructuur voorzien mei 2023

- Op 23 december is de [kamerbrief over de hoofdlijnen van het Programma Energiehoofdstructuur](#) aan de Tweede Kamer gestuurd.
- In lijn met deze brief is EZK samen met BZK op dit moment het PEH verder inhoudelijk aan het uitwerken. De tussenstand zal in maart/april met de provincies worden besproken in aparte regiosessies.
- Oplevering van het nationaal Plan Energiesysteem is voorzien in mei 2023.
- Planning is nog steeds om het PEH voor de zomer (medio juli) vast te stellen.
- Parallel stellen provincies in afstemming met gemeenten en netbeheerders een Provinciaal MIEK (Meerjaren Investeringsprogramma Energie en Klimaat) op voor de programmering van regionale energie-infrastructuur voor de middellange en langere termijn. Keuzes en afspraken uit het PEH worden hierin meegenomen. Onderdeel van dit PMIEK is de borging van de energie-infrastructuur afspraken in het omgevingsbeleid van provincies en gemeenten.

Gewijzigde veldcode

Landbouwakkoord voorzien voorjaar 2023

Het Kabinet streeft naar een landbouwakkoord in het voorjaar van 2023. In de besprekingen om te komen tot dit akkoord komen ook ruimtelijke thema's aan bod. Het Landbouwakkoord levert een cruciale bijdrage op de structurerende keuzes uit het NPLG of het NOVEX-programma. Het Landbouwakkoord heeft hiermee een belangrijke invloed op de wijze waarop de vaststaande doelen binnen planning gerealiseerd worden. Provincies zullen deze keuzes in de concepten van hun gebiedsprogramma's verwerken. De afspraken uit het Landbouwakkoord moeten in overeenstemming zijn met de doelen zoals geformuleerd in NPLG, de Klimaatwet, brief Water en Bodem sturend en het programma NOVEX.

Landelijke Maatlat voor een groene klimaat adaptieve gebouwde omgeving

- De landelijke maatlat definieert eenduidig voor nieuwbouw wat we onder klimaatadaptief bouwen en inrichten verstaan en bestaat uit kwalitatieve doelen, kwantitatieve prestatie-eisen en richtlijnen voor de thema's overstromingen, wateroverlast, droogte, hitte, biodiversiteit en bodemdaling. De maatlat gaat over hoe er wordt gebouwd.
- De maatlat richt zich op de directe omgeving/openbare ruimte van gebouwen tot en met de gevel/dak
- Een eventuele juridische borging van de maatlat wordt nader onderzocht. Vooruitlopend op juridische borging vragen we decentrale overheden de maatlat al zoveel mogelijk toe te passen en zijn we met de medeoverheden in gesprek over bestuurlijke afspraken. Daarnaast voeren we een financiële verkenning uit om de kosten en baten van een brede toepassing van de maatlat en de verdeling ervan op een rij te zetten, en ondersteunen we decentrale overheden via kennisontwikkeling en -ontsluiting.
- We voorzien vaststelling van de maatlat in de lente van 2023.

Uitwerking water en bodem sturend brief voor ruimtelijke ontwikkelingen

- Op 25 november 2022 heeft de minister van IenW de water en bodem sturend brief aan de Tweede Kamer gestuurd.
- Deze brief is opgebouwd uit 33 structurerende keuzes waarmee water en bodem sturend gaan zijn voor ruimtelijke ontwikkelingen.

- In het startpakket en in de water en bodem sturend brief is afgesproken om de provincies een conceptversie van deze uitwerking toe te sturen om mee te nemen in het provinciale puzzelproces.
- De ministeries van IenW en BZK werken samen aan een nadere uitwerking van de gemaakte keuzes in de water en bodem sturend brief voor ruimtelijke ontwikkelingen. Hierin staat centraal wat de opgave is vanuit het water- en bodemsysteem om bebouwing daar op een goede manier te laten plaatsvinden, of dat we voor bepaalde locaties bebouwing niet meer toestaan. Deze uitwerking gaat over waar er wordt gebouwd.
- Deze uitwerking wordt dit jaar verder ontwikkeld, een conceptversie zal eerder al gedeeld worden met de provincies, met de structurerende keuzes uit de water en bodem sturend brief zijn de belangrijkste uitspraken al gedaan.
- De ministers voor VRO en van IenW besluiten nog over welke vorm dit concept heeft en wat we meegeven in het provinciale puzzelproces.